

SCOTLAND IN FIETS *lussen*

37 DAGLUSSEN, 2 STEDEN en een aanloop

In juni 2014 verkenden wij Highlands en Grampians, in juni 2016 Up- & Lowlands, na winterlange voorbereidingen. (*Niet*: ZW-Schotland wegens minder interessant (?) en voor de eenvoud: geen Outer Hebrides, Orkneys of Shetlands).

Wij, dat zijn een koppel zestigers waarvan één letterlijk op 1 been (bovenbeenprothese sinds 2005), waardoor wij ons sindsdien beperken tot ééndagslussen zonder veel bagage en een kleine camper voor verplaatsingen en overnachtingen.

Maar zonder deze handicap zijn de lussen mét 15 kg bagage op een goede trekkingfiets en wat fietsconditie ook best te doen. Of tot meerdaagse aan elkaar te breien. Of nog: elektrisch uiteraard (oplaadmogelijkheden: niet mee vertrouwd ...)

Onze ervaringen hebben we geresumeerd in 37 uitgewerkte dagfietslussen (tussen 50-100 km per dag, vaak met varianten) en suggesties voor bezienswaardigheden in Edinburgh en Glasgow (voor telkens 2-3 goedgevulde dagen), alles overzichtelijk in een **TABEL** gegoten. Daarnaast zijn de tochten stuk voor stuk ook uitgezet op de routeplanner **ROUTEYOU**.

In de tabel vind je:

- In de eerste kolom : de regio-afkorting
- In de tweede kolom : eigen appreciaties van het reliëf (en dus de nodige inspanningen), het landschappelijk genoeg en een quotering met sterretjes van de interessante bezoeken.
- In de kolom ROUTE : een routebeschrijving die je toelaat het traject uit te zetten op een goede kaart, het totaal aantal gefietste kilometer en de cumulatief geklommen hoogtemeters (CH). Beide samen geven een goed idee over de zwaarte van de tocht.
- In de kolom HIGHLIGHTS : de bezienswaardigheden onderweg, met codering gebaseerd op de groene Michelingids ed. 2011

Werken met de routeplanner:

- ✓ Ga naar www.routeyou.com
- ✓ Kies rechts bovenaan voor Nederlands
- ✓ Kies tab **zoeken** (naast **Route*you**)
- ✓ Op dit scherm: kiezen voor het **logo fiets** / waar? = **Schotland** / auteur = **John LEENKNEGT**
PAS OP !! : zet **score van 0 tot 5 sterren**.
als alles ingevuld is, krijg je het beginscherm met kaart en lijst van de fietslussen

- ✓ In de rechterkolom lijst **routes** klik je tweemaal op + om alle 49 trajecten in de lijst te krijgen. De routes zijn ook aangeduid met een groene knop op de kaart (eventueel in- of uitzoomen). Bij aanwijzen van de knop met de cursor zie je de naam en een rode lus op de kaart
- ✓ Klik op de gewenste route en je krijgt een apart scherm per route, met een
  - Kaartje : je kan inzoomen voor detail en met de cursor over de route lopen, met aanduiding van aantal kilometers en reliëf op het profiel
  - Profiel : met de cursor over het profiel lopen geeft ook aanduiding van de plaats op het kaartje
  - Knoppen rechts: wij gebruiken vooral
    - grafiek : totale stijging en lengte zijn goed betrouwbaar, % stijgingsgraad lijkt ons minder betrouwbaar (meestel overschat! Wellicht een geautomatiseerde cartografische benadering)
    - tekstballon: nuttige info: score recreatief fietsen, deel onverhard, verkeer, landschap, dominante winden...
  - knoppen links:
    - print
    - download: voor uitvoer naar GPS (of smartphone)

Schotse/Britse bijzonderheden :

- leer kennen en werken met **N C N** : het Britse NATIONAL CYCLE NETWORK (onderdeel van SUSTRANS, die Britse pionier voor duurzaam transport, www.sustrans.org) dat het hele UK bestrijkt met tal van genummerde en bewegwijzerde fietsroutes. Die verlopen hoofdzakelijk off-road of op stille (land)wegen en maken daarom vaak forse omweg om (drukke) autowegen te ontwijken, en zijn dan ook niet vies van een modder- of bospad, een schapenwei of een doorwaadbaar riviertje! De website is zeer performant en laat inzoomen tot op straat(naam)niveau toe, maar uitprinten geeft slechts heel matig resultaat.
- even Brits en degelijk (en daarbij aansluitend) zijn de diensten (vnl. kaarten en gidsen) van **O S** : ORDNANCE SURVEY (zowat analoog aan het Franse IGN). De voortreffelijke kaarten bestaan in allerlei schalen geschikt voor auto's of fietsen of wandelen en bestrijken het hele grondgebied, maar zijn niet goedkoop. Vb: OS Scotland 1:250.000 in 3 delen aan 9.5 € elk. De kaart van Reise Know How lukt wellicht ook.
- veel erfgoed wordt beheerd door de oerdegelijke **N T S** (National Trust of Scotland) die ook een pasje verkoopt voor wanneer je op (veel) interieurs uit bent: check de website. Veel instellingen en highlights beschikken over een nuttige eigen webstek (openingstijden!).
- Verkeer: je wordt geconfronteerd met
  - **Te mijden** (zelfs met fluo-hesjes) : overdrukke smalle doorgangswegen met razend (vrachtwagen)verkeer, de meeste A-wegen in Low- & Uplands en de grote assen in de West-Highlands.
  - **Goed bruikbaar** zijn de zgn. *single track roads* (vnl. in noordelijke Highlands): één rijstrook, maar steeds met goed uitzicht op talrijke uitwijkplaatsen die uitnodigen tot hoffelijk verkeer.
  - **Links rijden** went snel; alleen de ochtendstart en ronde punten blijven verraderlijk voor ons.

- Transport, logies:
Hotels, campings, B&B, pubs: zie de klassieke bronnen en het web: specifiek: www.visit.scotland.uk (ook op RouteYou: onder knop “bedje”).
(Nacht-)Ferries met vasteland: Zeebrugge – Kingston u/Hull en IJmuiden – Newcastle u/Tyne. Voor de talrijke lokale ferries & boottochten: alles vlot te vinden via Google (time tables).
Check de getijden (tide tables) voor de doorsteek over de dijk naar Holy Island (Lindisfarne, fietslus 2)
- Reliëf: zoals in het hele UK, zgn. “keltisch reliëf”: uit veiligheid werd de weg óver, en niet rond heuvels en bergen gelegd, met dus regelmatig, weliswaar vaak korte, maar flink steile stukken kuitenbijter.
- Bevoorrading: er zitten wel wat ruige verlaten trajecten zonder enige bevoorrading: fietsgidsen vermelden meestal waar wel en waar niet.
- Midges: zwermen kleine stekende vliegjes, vnl aan de (mooie!) westkust, kunnen de hele zomer, vaak in golven, roet in het eten gooien (petjes met muggengaas rondom?).
- Het weer : is legendarisch wisselvallig en onberekenbaar. Check meteo: www.metoffice.gov.uk tot 10 dagen ver; idem www.weeronline.nl. Kies best de betere dagen voor de landschappelijk belangrijke trajecten. Steden daarentegen kunnen al eens onder de paraplu. Een paar Schotse gezegden kunnen helpen:
  - “ There is no bad wheather, only bad equipment”
  - “ Glasgow has two seasons: june and winter”.

ADDENDA :

Gebruikte Fietsgidsen :

- “SCHOTLAND ROND” delen 1 & 2 van EUROPAFIETSERS (2016)
- “SCHOTTLAND” uit de reeks “per Rad” Cyclos uitg. – Wolfgang Kettler (2014), enkel in het Duits
- “SCOTLAND” Harry Henniker voor National Cycle Network : detailbeschrijvingen + kaartjes van een deel van de Schotse bewegwijzerde fietspaden in editie 2009; vollediger dus op de website van NCN. In het Engels.

Alle genoemde kaarten, fiets- en andere reisgidsen in reisboekhandels (sturen vlot op):

Atlas & Zanzibar: Gent, St Denijs-Westrem, Antwerpen

Alta Via: Antwerpen (bij het MAS)

De Fietsvakantiewinkel.nl

Veel voorbereidend en fietsplezier in Schotland !

John & Annemie Leenknecht

2017

correcties & correspondentie: john_leenknecht@yahoo.com